

פרשת ברקאי מטביעה את חותמה על חיי צה"ל

תסביך יוס-יומי

ראשונה יפהפיה, ששירתה תחת פיקודו. במשך כל מלחמת יום הכיפורים התנהל הרומן בין השניים. העובדה שאותו אלוף-מישנה מוטס או מוסע כימעט מדי ערב לבסיס העורפי שבו שירתה החיילת, לא הפריעה לו להצטיין כמפקד בשדה.

פרשה זו זכתה בפירסום, כאשר הופיעה בבסיס אשתו החוקית של אותו קצין ועריכה לפני החיילים והקצינים שערוריה. אשר הדיה הגיעו למטכ"ל. אי-אפשר היה להדיח את הקצין, אולם התקדמותו נב"ל. הוא הבין את הרמו ופרש מצה"ל. שתי פרשות אחרות התפרסמו אף הן וגרמו שערוריה לאקטנה. האחת זכתה בהבלטה בעיתונים, ואילו השנייה ידועה עד היום לכל חייל צה"ל, כשם שידוע לו, כי הרמטכ"ל הוא "חולה-כובע".

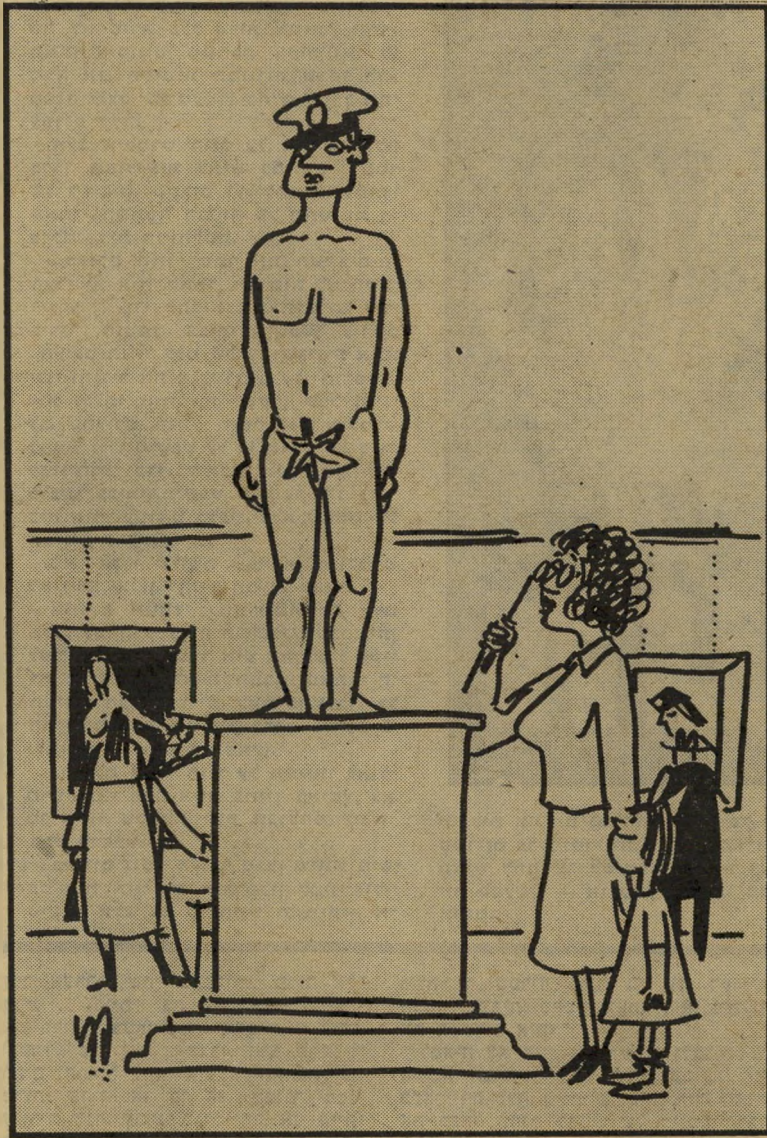
הראשונה היא הפרשה של אלוף, שהפך את הלישכה שלו קר-אזהבים נעים ומשוכך לל למדי. כאשר התפוצצה הפרשה, לא חשב איש על היחסים האינטימיים של האלוף עם שירות החילות, בתוך הלישכה שלו. מה שתיה ידוע או בצה"ל, משום שהזקורים כוונו אל הבידה שהוא בנה לו במשרד הצבאי.

פרשה אחרת, אשר העיתונים נמנעו מלהזכירה, למרות שידעו עליה, היא של אלוף-מישנה שהיה לו רומן סוער וגלוי עם קצינה צעירה ונאה, אשר שירתה תחת פיקודו. אותה קצינה היתה מלווה את המפקד שלה לכל מקום, גם לסיורים לאורך תעלת-סואץ, בתקופת מלחמת ה'תש"ה.

באחד הסיורים הללו נקלעו המפקד והקצינה לתוך הפגזה מהעבר המצרי. ה' קצינה נפצעה קשה, אחת מרגליה נקטעה והיא נשארה נכה עד היום. צה"ל לא העמיד לדין אותו אלוף-מישנה, שלא נפגעה בהפגזה, למרות שעבר על שורה ארוכה של פקודות בלוקחו את הקצינה-ידידה שלו לתעלה. אולם אותו קצין נשלח ללימודים, ואחר-כך עזב את צה"ל.

פרשה אחרת, אשר רק רמזים לה פורסמו בעתונים, היא פרשת הקצין הבכיר ביותר, אשר ניהל רומן סוער עם אחת הפקידות שלו. אותו קצין אף נתן לרומן הזה גטימציה חצירישמית, כאשר עזב את הבית ועבר להתגורר בדירה אחת עם אותה חיילת.

החיילת נכנסה להריון, ולמרות הור"א-הקבע בצה"ל, שלפיהן יש לשחרר מהצבא כל חיילת הנכנסת להריון, אם היא

הרביסורן

פני שבועות ספורים הגיעה הוראה אל כל יחידות צה"ל: יש להוציא את כל מיטות-השדה מהמשרדים! קשה למצוא בצה"ל משרד, שאין בו מיטת-שדה שעליה פרושות או מקופלות שמרי כות צבאיות. למיטה שימושים רבים: כר אשר קצין או חייל עובד במשך שעות רבות ומזדמנות לו שעה או שתיים של פנאי, שאינן מספיקות כדי לנסוע הביתה, הוא משתרע על המיטה וחוטף תנומה קצרה.

כאשר חיילת נשארת במשרד כפסידה תורנית בשעות הלילה, היא תוספת תנור מה בין שיחת טלפון אחת לשנייה. לעיתים מנצלות חיילות את מיטת-השדה, המוצבת במשרדן, כדי לישון דווקא שם ולא בחדר מגורי-בנות, כאשר עליהן להי שאר בלילה בבסיס. במגורי בנות, על החיילת לישון בחברת עוד כמה חיילות, ויש המבכרות את הפרטיות במשרד.

מובן שסביב מיטת-השדה בלישכה או במשרד המפקד היו במשך השנים סרי פורים רבים. "אלו המיטה היתה יכולה לדבר, היו רבות מהחיילות במשרד במצב בלתי-נעים", צחק פעם אחד הקצינים. אולם לאיש לא היה ספק שאילו היו רוצים קצין וחיילת או חייל וחיילת לתנות אהבים בשטח הבסיס, היעדרה של המיטה במשרד לא היה להם למיכשול.

כשביקשו החיילות באחד מבסיסי-השר"ר יון בארץ, ממפקד המחנה, להסביר להן מדוע הוא מוציא את המיטות מחדר, השיב: "מצדי אתן יכולות להיכנס להריון, אבל אני לא רוצה שזה יהיה בגלל המיטה הזאת, ועל המיטה הזאת".

כוונת נותני התוראה החדשה זהה לכוונתו של אותו מפקד-מחנה. אחרי שהתפרצה פרשת האלוף מיכאל ("יומי") ברקאי (העולם הזה 2151), הפך צה"ל היסטרי ממש בכל הנוגע ליחסים בינו לבינה, בעיקר כשהמדובר הוא ביחסים בין קצין לחיילת.

מישפטו של יומי ברקאי יתחיל רק בי יום הראשון הבא. אולם עוד לפני שנקבע אם ברקאי עשה את אשר מייחסת לו התביעה או לא, החליט צה"ל להסיק את המסקנות בעצמו. ההחלטה לא נפלה בי ישיבת-מטכ"ל או בישיבה אחרת. היא התבשרה במחשבתם של קצינים ומפקדים, הן בחיילים, החיל עליו פיקד יומי עד שהושעה, הן בפרקליטות, זו התובעת

את יומי למישפט, הן בכל חיל אחר בי צה"ל.

הדוגמה האישית

של דיין

צה"ל היו כבר שערוריות מיניות אחדות, שחלקן הגיעו לעיתונות וחל"קן הוסתרו ממנה. בדרך-כלל נהג צה"ל להסיק את המסקנות נגד המעורבים בהן רק אם היה איום בשערוריה שבה לא חפצו בצבא.

הפרקליטות הצבאית הגישה במשך 30 השנים האחרונות עשרות, ואולי מאות, כיתבי-אישום נגד אנשי-צבא, שהיו מעורבים בשערוריות שבינו לבינה. אולם הפעם, משום ששר-הביטחון עזר וייצמן החליט "ללכת עד הסוף", ולהשעות את האלוף עד למישפטו, עוסק צה"ל רק בנ"ש אחד: כיצד להימנע משערוריות נוספות.

אבי השערוריות מאלה שהתפרסמו, הוא, ללא ספק, מי שהיה רמטכ"ל ואחר-כך שר-הביטחון, משה דיין, בעת שהיה נשוי לרות, היה דיין מעורב בכמה שערוריות עם חיילות, קצינות ונשות קצינים. שתיים מהן זכו בפירסום. המיקרה שבו הביא איש-ציבור ידוע בירושלים את מדיה-הקרב עם דרגות הרב-אלוף של דיין, לראש-הממשלה דאז, דויד בן-גוריון, האישיות הירושלמית ספרה או לבן-גוריון, כי הוא

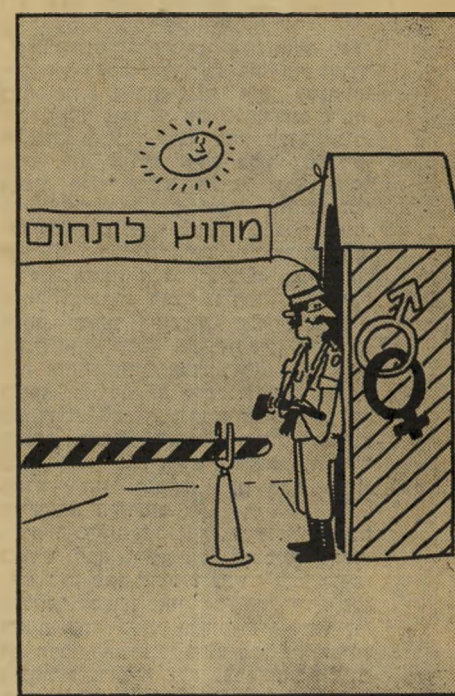
נכנס הביתה, שמע קולות מסויימים מאד מתדרה-שינה שלו, ומצא על הקולב בי מיסדרון את המעיל — שהיה כמובן, ה' יחידי בארץ שנשא סימני-דרגה אלה. פרשה אחרת היתה של סגן-אלוף דב ירמיה, אשר תפס את אשתו עם משה דיין וכתב עלי-כך מיכתב נזעם ל"זקן". בשני המקרים ביקש בן-גוריון מהבעלים הנפגעים, "להביך" את חולשותיו של משה דיין, והצביע על סגולותיו האחרות של הרמטכ"ל שלו. בן-גוריון אף ערך השורר אה בעניינים אלה בין דיין לבין דויד המלך.

אולם דיין לא היה היחידי. מאז אותן פרשות התגלגלו בצה"ל סיפורים על אל"פים וגם על רמטכ"ל אחד, אשר נודעו כי נואפים. בדרך-כלל החליט הצבא שלא להתערב בחיים הפרטיים של אותם קצינים בכירים, כל עוד לא עברו על החוק, וכל עוד לא נוצרה שערוריה. רבים מה קצינים נרגעו בסופו של דבר, חלק מה נשים החוקיות הסכימו עם המצב והחליטו שזה חלק מתנאי-השירות בצבא-קבע. נשים אחרות התגרשו.

אהבה בלב

המילחמה

פרשה אחת, שהתפוצצה והפכה שערוריה, היתה פרשה של אלוף-מישנה בחילה-התותחנים, שהתאהב בסמלת

אהבה אסורה

בידה אסור